

zonder handschoenen

Health fraud

Bert Keizer is specialist
ouderengeneeskunde

beeld: Keke Keukelaar

De firma GlaxoSmithKline wilde wel toegeven dat ze schuldig is aan onwettige praktijken rond de antidepressiva Paxil en Wellbutrin en het bloedsuikerverlagende middel Avandia. Ze betaalden zonder mokken de boete van 3 miljard dollar. U leest het goed, 3 miljard dollar. In 2009 ging Pfizer voor de bijl wegens ik weet niet precies wat voor rotstreek, maar ook zij betaalden zonder ophef een boete, in hun geval 2,3 miljard dollar. Deze uitzinnige bedragen deden mij denken aan Oscar Wilde's opmerking: *A cynic is a man who knows the price of everything and the value of nothing.* De omstandigheid dat deze farmaceutische giganten dergelijke bedragen kunnen ophoesten zonder ten onder te gaan, is op zijn zachtst gezegd verontrustend. Ik word er eigenlijk lichtelijk angstig van, want de boodschap is pijnlijk duidelijk: wie doet ons wat? Je ziet de geperpendiculariseerde digitus III reeds van grote afstand. Of in hedendaags Nederlands: fok joe.

De rol van de farmaceuten is natuurlijk niet alleen negatief (zeg ik braaf) want voor de productie van nieuwe medicijnen zijn zij de enigen die over de astronomisch hoge bedragen beschikken die daarvoor nodig zijn. Dat is toch de mantra die we al tientallen jaren herhalen?

Maar ondanks die 'astronomische kosten' maken ze kennelijk wel zo veel winst dat een paar miljard boete er moeiteloos af kan.

In The New York Times van 2 juli zei *deputy attorney general* James M. Cole, over deze hoge

boete: *'It underscores the administration's firm commitment to protecting the American people and holding accountable those who commit health fraud.'*

Het wrange is echter dat de schuldigen wel verantwoordelijk worden gehouden, maar niet gestraft. Het bedrag is bedrijfsrisico en geen enkele verantwoordelijke medewerker binnen GlaxoSmithKline (GSK) zal er ook maar één minuut voor boeten. Andrew Witty, CEO, zei zonder een spier te vertrekken dat het om fouten uit het verleden gaat en dat GSK nu een ander bedrijf is.

'Ik ben niet paranoïde!' roep ik vaak, maar dat is misschien een symptoom waartegen ik iets zou moeten slikken. Hoe dat ook zij, ik geloof echt niet dat we compleet worden ingesloten door de farmamaffia. Maar je hebt het nog niet gezegd of je hoort dat de artsen die nu aan het beraadslagen zijn over de DSM-V, voor een groot deel op precies de verkeerde manier vastzitten aan de farmaceutische industrie. Het resultaat van deze viezige verstrengeling is een uitbreiding van het aantal diagnoses met bijlevering van pillen, waarop dus niet miljoenen worden verdiend, maar miljarden. In plaats van een pil te zoeken bij een ziekte, lijkt men in die contreien eerder naar diagnoses te zoeken waarvoor al pillen bestaan.

Tijd voor een afrondend citaat, nu van William Burroughs, over het wereldwijde drugsprobleem: *'Eliminate the addict in the street and the junk pyramid will collapse.'* Streep de verslaafde weg en het hele drugscircuit zijgt ineen.

Burroughs dacht dat te bereiken door gratis heroïneverstrekking, waardoor de illegale drugshandel acuut zinloos is.

De farmaceutische industrie is ook zo'n piramide. Het mag een beschamende club van doortrapte cynici zijn, maar hun macht stopt bij u en bij mij, de voorschrijvers. Wat mankeert ons Nederlandse artsen dat we 950.000 patiënten antidepressiva voorschrijven? Is er iets anders dan onze eigen onbenulligheid dat deze gotspe kan verklaren? Oké, Pfizer en GSK deugen niet, maar ze halen hun rotstreken uit in de ruimte die wij uitdrukkelijk voor hen vrijmaken.

**Wat mankeert ons dat
we 950.000 patiënten
antidepressiva voorschrijven?**

/columns